

Stichting Behoud Joodse begraafplaats Oisterwijk

Opgericht 16 april 2012
KvK-nummer 55119271
Rabo rekening NL35RABO01440.19.302
Secretaris J. Germans
Baerdijk 133, 5062 HS Oisterwijk
info@jb-oisterwijk.nl
www.jb-oisterwijk.nl
ANBI

Jaarverslag 2015

De Stichting Behoud Joodse Begraafplaats Oisterwijk is opgericht op 16 april 2012. Doel van de Stichting is het behouden en restaureren van de Joodse Begraafplaats, gelegen aan de Hondsbegselaan (ongenummerd) te Oisterwijk.

Uit de statuten: De stichting heeft ten doel: de ondersteuning en bevordering van de instandhouding van de Israelietische begraafplaats te Oisterwijk in verband met de cultuurhistorische waarde van de begraafplaats met inachtneming van de voorschriften van de Joodse Codex zoals deze wordt gehanteerd en uitgelegd door het Opperrabbinat voor Nederland en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het (doen) onderhouden en restaureren van de Joodse begraafplaats te Oisterwijk en het daartoe verwerven van (financiële) middelen.

De begraafplaats betreft een Rijksmonument nr. 46806. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel nr. 55119271. Rabobankrekening NL35RABO0144019302.

Het bestuur bestaat uit K. Welmers voorzitter; Dr. Ir. J. Germans secretaris; Mr. J. A. D. M. Vrijdag penningmeester; Mevr. M. Wagenaar-van Oss, de heren R. E. Vis en F.J.W.M. Tabbers, leden.

Algemeen

Het bestuur vergaderde op 22 januari, 23 maart (Jaarvergadering) 22 april en 10 juni 2015. Daarnaast was er diverse malen bilateraal overleg tussen voorzitter, secretaris en penningmeester. Ten behoeve van de onderhandelingen met de aannemer zijn ook andere bestuursleden betrokken bij het overleg.

Restauratie activiteiten

In het vervolg op het kappen van bomen rondom de begraafplaats die de muur ernstig bedreigden in 2013 en de restauratie van het metaheerhuisje in 2014 is het jaar 2015 benut om de muur rondom de begraafplaats te restaureren. Vergunning daarvoor was reeds verleend in 2013. Bij de start van de restauratie van de muur is zorgvuldig overleg gevoerd tussen aannemer, de consultant van het RCE en onze restauratie adviseur Piet van de Plas.

Aan de hand van drie uitgebrachte offertes is besloten met aannemer de Bont uit Vught in zee te gaan. In maart kende de Provincie Noord Brabant ons een mooie subsidie toe van ruim € 115.000,= Maar ook andere Stichtingen en particulieren maakten het mogelijk om te starten met de restauratie. Dankzij financiële bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds, Het Nationaal Restauratiefonds, De Provincie Noord Brabant, De Van Zwanenberg Stichting en de Stichting Levi Lassen en tal van particulieren kon op 1 juni 2015 de restauratie van 80 % de muur worden

aanbesteed. Voor de laatste 20% waren op dat moment nog onvoldoende gelden beschikbaar. Maar dankzij bijdragen van het Maatschappelijk Innovatiefonds Gemeente Oisterwijk (MIGO), De Stichting Streekrekening van het Groene Woud en de Gemeente Oisterwijk kon de laatste 20 % van de restauratie in de maand september ook aanbesteed worden. Een bijzonder goed resultaat waar het bestuur erg dankbaar voor is. Bij de start van de restauratie van de muur is zorgvuldig overleg gevoerd tussen aannemer de Bont, de consulent van het RCE de heer Schut en onze restauratie adviseur Piet van de Plas die gedurende het gehele traject advies heeft gegeven. De muur en ezelsrug zijn grotendeels gerestaureerd met stenen afkomstig van een gesloopt ziekenhuis in Haarlem.

Tijdens de gehele restauratie van 1 juni tot 15 december hebben leerlingen van de Restauratie Opleidingsprojecten Zuid werkervaring opgedaan in restauratiewerkzaamheden. De Stichting Bouwcultuurfonds Zuid Nederland heeft hiervoor subsidie toegekend.

De familie Willekens heeft als naaste burens van de begraafplaats gratis stroom en water beschikbaar gesteld gedurende de restauratiewerkzaamheden. Een zeer gewaardeerde wijze van burenhulp.

Half december is de restauratie van de muur geheel voltooid. Tijdens de restauratie bleken er ook vooral voegwerkzaamheden uitgevoerd te moeten worden die niet in de opdracht waren opgenomen. Bij de restauratie van de poort moest ook meerwerk worden verricht. Uiteindelijk is de begroting met 9 % overschreden, besteed aan onvoorziene, maar noodzakelijke werkzaamheden, een alleszins acceptabel resultaat. De kosten van de restauratie van de muur inclusief enkele grondwerkzaamheden bedroegen € 176.108,79

Ondertussen is in 2015 vergunning aangevraagd bij de gemeente en de monumentencommissie om een nieuw hekwerk van gaas rondom het terrein te zetten en aan de voorzijde van het terrein vanaf de straat een nieuwe poort aan te brengen, passend bij de rijksmonumentale poort en pilasters in de omheiningsmuur. Tevens is vergunning gevraagd voor het "verharderen" van de toegangsweg met silex. Aan het einde van het jaar is de vergunning verleend. Dankzij bijdragen van de St. Petrus Stichting en het Bureau Maror-gelden en een werkelijk genereuze bijdrage van de Stichting Henri Moerel kon eind december worden begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden. De verantwoording hiervan zal in het verslagjaar 2016 plaats vinden.

Verwerven van financiële middelen

Het bestuur van de Stichting Behoud Joodse begraafplaats is geheel afhankelijk van giften, donaties, subsidies en schenkingen om haar taken, de restauratie van de Joodse begraafplaats, te kunnen uitvoeren.

Het bestuur heeft in 2015 vele instanties benaderd voor een bijdrage aan de restauratie van de monumentale begraafplaats. Door het Prins Bernard Cultuurfonds, het Nationaal Restauratiefonds, Streekrekening Groene Woud, de Stichting Marorgelden, de Provincie Noord Brabant de St. Petrus Stichting, van Gorp Stichting, Stichting Oisterwijk 800, Nettie van Zwanenberg Stichting, Stichting De Schuur, Gemeente Oisterwijk, Brabants Landschap, het Maatschappelijk Innovatiefonds Gemeente Oisterwijk, Zusters Franciscanessen uit Oisterwijk, het Dinamofonds, de Stichting Henri Moerel, Stadsgidsen Heemkundekring de Kleine Meijerij, en tien particuliere giften uiteenlopend van € 25,- tot € 2.000,- is in totaal een bedrag van € 168.074,98 gedoneerd.

Het bestuur is veel dank verschuldigd aan alle donateurs en sponsors en subsidiënten.

Activiteiten

In het verslagjaar is veelvuldig overleg gevoerd over de restauratie van de muur. Met de gemeente Oisterwijk en met de heer Arno Schut van het RCE, en met de aannemer. Meestal ter plaatse op de bouw. Wij werden hierbij geadviseerd door onze restauratiebouwkundig adviseur Piet van de Plas.

In 2015 is ook nauw overleg gevoerd over een nieuwe poort aan de straatzijde. Door een vertegenwoordiger van de Stichting Henri Moerel, mevrouw Jantiene Klein Roseboom en siersmid Nico Muller Jabusch is een prachtige, statige poort ontworpen, passend bij de monumentale begraafplaats, die in 2016 gerealiseerd is.

Op 13 februari 2015 heeft de Monumentenwacht weer een inspectie uitgevoerd. Ook in januari 2016 is opnieuw een inspectie uitgevoerd. Een aantal aanbevelingen zullen in 2016 worden uitgevoerd.

Op 20 maart hebben 9 vrijwilligers in het kader van NL Doet van het Oranjefonds opruim- en onderhoudswerkzaamheden verricht op de begraafplaats.

De Stichting organiseert in samenwerking met de Stadsgidsen Oisterwijk en de plaatselijke VVV rondleidingen over de begraafplaats. In het metaheerhuis worden de gebruiken en rituelen uitgelegd van een joodse uitvaart. Aan de hand van de vele graven wordt uitleg gegeven over de vestiging van Joden in Oisterwijk vanaf ongeveer 1740 en van de komst van de eerste opperrabijn naar Brabant in 1756. In 2015 zijn 258 mensen met een gids rondgeleid over de Joodse begraafplaats.

De Stichting participeert in het project Heilige Huisjes van de basisscholen in Oisterwijk en Moergestel. Scholen kunnen een rondleiding krijgen over de begraafplaats. Twee scholen hebben hiervan gebruik gemaakt.

Aan de middelbare scholen in Oisterwijk (en omgeving) biedt de Stichting de mogelijkheid voor scholieren in het kader van diverse projecten de begraafplaats te bezoeken waarbij uitleg wordt gegeven door een deskundige gids.

De website van de Stichting www.jb-oisterwijk.nl wordt regelmatig bezocht. Middels de website wordt ook gecommuniceerd over de vorderingen van het restauratieproces.

Door de belastingdienst is de Stichting aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Op zondag 14 juni 2015 is een Open Dag gehouden op de Joodse begraafplaats. Tijdens de Open Dag is het gerestaureerde metaheerhuisje heringewijd door Opperrabijn Binyomin Jacobs, Hoofd van het Interprovinciaal Opperrabbinaat uit Amsterdam die samen met burgemeester Hans Janssen een openingshandeling verrichtte. Ruim 250 bezoekers hebben de begraafplaats bezocht en de verkoop van stenen bracht € 501,= op. Doordat net gestart was met de restauratie van de muur kregen bezoekers een goede indruk van alle werkzaamheden. Een bijzonder geslaagde dag.

In 2015 zijn regelmatig persberichten verschenen over de voortgang van de restauratie waarbij ook zoveel mogelijk sponsoren werden bedankt voor hun bijdrage.

Oisterwijk, 30 mei 2016

J. Germans (secretaris) w.g

K. Welmers (voorzitter) w.g